

Spis treści

Przedmowa	11
Podziękowania	13
Rozdział 1	
Kultura a psychologia – wprowadzenie	15
1.1. Cele psychologii	16
1.2. Psychologia a badania międzykulturowe	17
1.3. Definicja kultury	20
1.4. Kultura a różnorodność	32
1.5. Reguły ponadkulturowe a różnice międzykulturowe – etyka i emika	38
1.6. Jak kultura wpływa na zachowania i procesy umysłowe?	39
1.7. Wkład nauki o kulturze	40
1.8. Cel niniejszej książki	43
Słowniczek	45
Rozdział 2	
Metodologia badań międzykulturowych	47
2.1. Dlaczego istotne jest zrozumienie metod stosowanych w badaniach międzykulturowych?	47
2.2. Rodzaje badań międzykulturowych	48
2.3. Aspekty porównań międzykulturowych	51
2.4. Jak przekształcić pojęcie kultury w mierzalną zmienną?	67
2.5. Wskazówki dotyczące analizy i oceny badań międzykulturowych	78
2.6. Zakończenie	82
Słowniczek	83
Rozdział 3	
Etnocentryzm, uprzedzenia i stereotypy	85
3.1. Etnocentryzm i postawy międzygrupowe	87
3.2. Stereotypy	94
3.3. Uprzedzenia, dyskryminacja i różne „izmy”	107
3.4. Przewyciężając uprzedzenia i dyskryminację	114
3.5. Zakończenie	119
Słowniczek	121
Rozdział 4	
Kultura a podstawowe procesy psychiczne	123
4.1. Kultura a biologiczne podstawy zachowania	123
4.2. Kultura a percepcja	127
4.3. Kultura a poznanie	135

4.4. Kultura a świadomość	147
4.5. Kultura a inteligencja	153
4.6. Zakończenie	166
Słowniczek	167

Rozdział 5

Enkulturacyja	169
5.1. Enkulturacyja a socjalizacja	169
5.2. Kultura, wychowanie dzieci, rodzicielstwo i rodzina	172
5.3. Kultura a rówieśnicy	181
5.4. Kultura a opieka przedszkola	183
5.5. Kultura a edukacja	184
5.6. Religia	192
5.7. Podsumowanie	193
5.8. Zakończenie	195
Słowniczek	197

Rozdział 6

Kultura a procesy rozwojowe	199
6.1. Kultura a temperament	199
6.2. Kultura a przywiązanie	204
6.3. Temperament a styl przywiązania – podsumowanie	210
6.4. Rozwój poznawczy	211
6.5. Rozumowanie moralne	217
6.6. Inne procesy rozwojowe	222
6.7. Zakończenie	222
Słowniczek	223

Rozdział 7

Kultura a płeć	225
7.1. Wpływ płci i kultury na główny nurt psychologii	226
7.2. Wybrane definicje	228
7.3. Badania międzykulturowe dotyczące płci społeczno-kulturowej	229
7.4. W jaki sposób kultura wpływa na płeć społeczno-kulturową?	242
7.5. Przynależność etniczna a płeć w Stanach Zjednoczonych	245
7.6. Zakończenie	247
Słowniczek	248

Rozdział 8

Kultura a zdrowie	251
8.1. Różnice kulturowe dotyczące definicji zdrowia	252
8.2. Kultura a spostrzeganie ludzkiego ciała	254
8.3. Wpływ czynników społeczno-kulturowych na zdrowie somatyczne i procesy chorobowe	256
8.4. Wpływ kultury na postawy i przekonania dotyczące zdrowia i choroby	269
8.5. Model wpływu kultury na stan zdrowia somatycznego	272
8.6. Różnice kulturowe w podejściu do leczenia chorób	274

8.7. Zakończenie	278
Słowniczek	279

Rozdział 9

Kultura a emocje	281
9.1. Doniosłe znaczenie emocji w naszym życiu	281
9.2. Kultura a ekspresja emocjonalna	282
9.3. Kultura a percepcja emocji	293
9.4. Kultura a doświadczanie emocji	300
9.5. Kultura a antecedenty emocji	306
9.6. Kultura a ocena poznawcza	310
9.7. Kultura a pojęcie i język emocji	314
9.8. Zakończenie	319
Słowniczek	321

Rozdział 10

Kultura, język, komunikacja	323
10.1. Struktura języka	324
10.2. Międzykulturowe różnice językowe	325
10.3. Kultura, język, poznanie – hipoteza Sapira-Whorfa	331
10.4. Dwujęzyczność a kultura	337
10.5. Elementy komunikacji	343
10.6. Rola kultury w procesie komunikacji	349
10.7. Komunikacja wewnątrzkulturowa a komunikacja międzykulturowa	354
10.8. Jak można poprawić komunikację międzykulturową?	359
10.9. Zakończenie	364
Słowniczek	365

Rozdział 11

Kultura, Ja, osobowość	367
11.1. Kultura a pojęcie Ja	368
11.2. Przykład różnych kulturowych koncepcji Ja: Ja niezależne i Ja współzależne	370
11.3. Wykraczając poza Ja niezależne i współzależne – Ja związane z innymi i Ja oddzielone	387
11.4. Kultura a osobowość	391
11.5. Międzykulturowe badania osobowości	394
11.6. Kultura a pięcioczynnikowy model osobowości	401
11.7. Pomiar osobowości w różnych kulturach	405
11.8. Kultura a osobowości lokalne	407
11.9. Zakończenie	409
Słowniczek	411

Rozdział 12

Kultura a psychopatologia	413
12.1. Definicja psychopatologii – najważniejsze zagadnienia	414
12.2. Zaburzenia psychiczne w badaniach międzykulturowych	417
12.3. Kultura a diagnoza zaburzeń psychicznych	428

12.4. Zdrowie psychiczne przedstawicieli mniejszości etnicznych i migrantów ...	435
12.5. Zakończenie	441
Słowniczek	441
Rozdział 13	
Kultura a leczenie zaburzeń psychicznych	443
13.1. Kultura a psychoterapia	444
13.2. Leczenie zaburzeń psychicznych w różnych grupach kulturowych zamieszkujących Stany Zjednoczone	447
13.3. Terapia zaburzeń psychicznych w innych kulturach	459
13.4. Alternatywne podejście do terapii	462
13.5. Kultura a kształcenie kliniczne	463
13.6. Zakończenie	464
Słowniczek	465
Rozdział 14	
Kultura a zachowania społeczne	467
14.1. Kultura a relacje z grupą własną i z grupami obcymi	468
14.2. Kultura a spostrzeganie społeczne i atrakcyjność interpersonalna	475
14.3. Kultura a procesy atrybucji	491
14.4. Kultura a agresja	504
14.5. Kultura a konformizm, uległość, posłuszeństwo i współpraca	508
14.6. Zakończenie	513
Słowniczek	515
Rozdział 15	
Kultura a organizacje	517
15.1. Kultura organizacyjna a klimat organizacyjny	518
15.2. Kultura a struktura organizacyjna	520
15.3. Różnice kulturowe pod względem wartości związanych z pracą	522
15.4. Najnowsze badania poświęcone kulturze organizacyjnej	532
15.5. Kultura a znaczenie pracy	540
15.6. Kultura a motywacja i wydajność	541
15.7. Kultura, przywództwo i style zarządzania	544
15.8. Kultura a procesy podejmowania decyzji	548
15.9. Kwestie międzykulturowe związane z pracą i z działalnością biznesową ...	552
15.10. Zakończenie	560
Słowniczek	561
Rozdział 16	
Zakończenie	563
16.1. Implikacje rewolucji kulturowej dla głównego nurtu psychologii	564
16.2. Implikacje rewolucji kulturowej dla naszego życia codziennego	570
16.3. Zakończenie	580
Bibliografia	583
Indeks nazwisk	643
Indeks rzeczowy	657